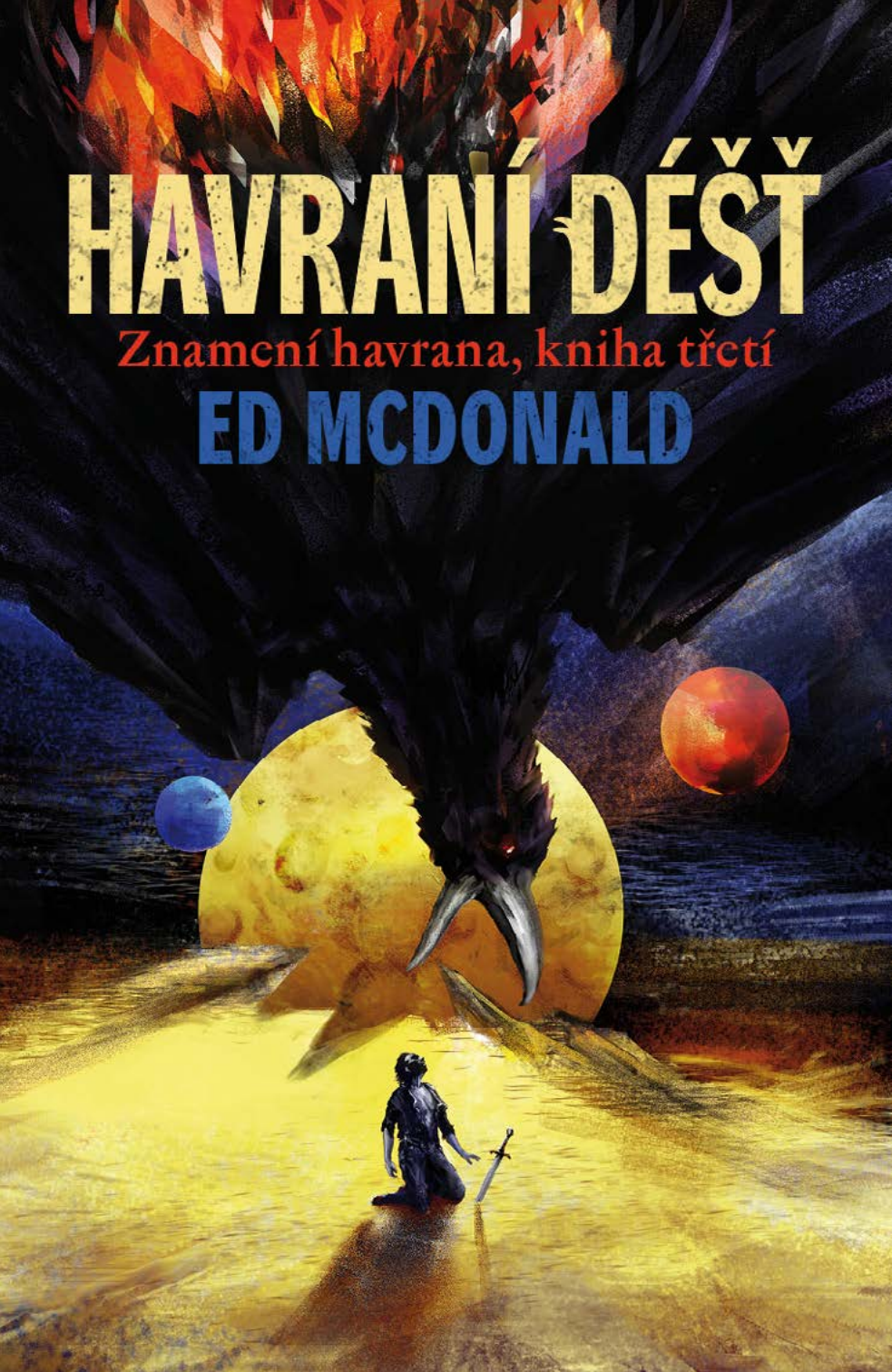


HAVRANÍ DĚŠ

Znamení havrana, kniha třetí

ED MCDONALD



Havraní déšť

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading



Ed McDonald

Havraní déšť – e-kniha

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Ed McDonald

HAVRANÍ DĚŠŤ

Znamení havrana

KNIHA TŘETÍ

TALPRESS

Copyright © Ed McDonald, 2019
Translation © 2019 by Ondřej Duha

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít
nebo jakýmkoliv způsobem reprodukovat a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-719-7732-2 tištěná kniha
ISBN 978-80-719-7751-3 e-kniha

Tahle je pro mámu a tátu

ČERNÉ KŘÍDLO A HAVRANÍ PLÁČ: CO SE DĚLO PŘEDTÍM

Bezejmenní a Hlubocí králové spolu válčí déle, než si kdo pamatuje. Hlubocí králové se snaží zotročit si lidstvo a změnit je v raby, zmrzačené tvory, kteří je vzývají. Bezejmenní, kruté bytosti zajímající se jen o své konečné vítězství, jim stojí v cestě.

Uplynulo devadesát let od chvíle, kdy Havraní spár vypustil Srdce prázdnoty na blížící se nepřátelské síly a při tom vytvořil Strádání – jedovatou, mystickou pustinu, kde se procházejí duchové a zmutovaní tvorové se živí pískem a žádný směr ani vzdálenost nejsou takové, jaké se zdají být. Dá se jím putovat jen pod vedením odborníka, který se řídí třemi lunami.

Ryhalt Galharrow je kapitán Černého křídla, magií nucený sloužit Havranímu spáru, jednomu z Bezejmenných, a pověřený likvidací zrádců, špehů a odpůrců režimu. S pomocí Elizabeth Tanzy – Spřádačky schopné přetvářet světelnou energii v magii a ženy, kterou Ryhalt před dvaceti lety miloval a ztratil – dokázali Bezejmenní zničit jednoho z Hlubokých králů, Shavadu, a zachránit město Valengrad. Elizabeth při tom shořela, ale její duch byl polapen ve světle, kde setrvala jako přízračná postava, jen zřídka spatřená.

O čtyři roky později povstal starý nepřítel – Saravor, kouzelník tvořící zrůdy z částí lidských těl, který kdysi vyléčil šermířku Nenn. Saravor měl v plánu vlít energii do Shavadova

oka na vrcholu Velevěže, a stát se tak jedním z Hlubokých králů. S pomocí Elizabethina ducha a Valiyi, hlavy jeho výzvědné služby, se Galharrowovi podařilo katastrofě zabránit. V závěrečné bitvě padla Nenn a Saravora smetl ze střechy Velevěže obří paprsek energie.

Ačkoliv bylo město zachráněno, vzala na sebe Galharrowova chráněnka Amaira svůj vlastní havraní cejch a začala sloužit Bezejmenným. Když Valiya zjistila, že její a Galharrowova společná náklonnost přináší jen bolest, rozhodla se odejít, přestože rozchod byl bolestný pro oba.

Roky ubíhají.

Luny se řadí před sluncem.

I

Vrhl jsem se na písek. Neviděli mě a nebyl jsem si jistý, kolik jich je, ale chystal jsem se jich spoustu pobít.

„Jakej je plán?“ zeptala se Nenn. Seděla na zkřížených nohách na skále a vyšťourávala si ze zubů kousky sušeného masa.

„Zmizet, nebo být zticha,“ odpověděl jsem šeptem. „A jestli tě uvidí, bude z toho rychlej ústup.“

„Učil jsi mě nebojovat proti přesile,“ poznamenala Nenn. Vydolovala něco, co asi byla nepoživatelná chrupavka, a hodila to do písku, kde to okamžitě zmizelo.

„Učil jsem tě bojovat chytře,“ zavrčel jsem. „Ne že by nám to oběma nějak prospělo.“ Nenn se nad tím zamyslela a pak si pohrdavě odfrkla.

„Aspoň jsme se pobavili.“

„Uděláš pro jednu, co po tobě chci, a sklapneš?“

Odplazil jsem se kus dopředu, abych lépe viděl na pustou, kamenitou krajinu na úpatí svahu. Z červeného písku vyrůstaly zvlněné listy, které však připomínaly spíš vlnu než rostliny. Strádání klamalo o tom, čím bývalo, ale trsy falešné vegetace aspoň skýtaly malý úkryt, ve kterém jsem se mohl skrčit. Vytáhl jsem dalekohled a snažil se zaostřit na oddíl před sebou. Rychle jsem spočítal nepřátele. To, co jsem viděl, se mi vůbec nelíbilo.

Jednotka rabů a karavana náhradních a nákladních zvířat

se blížila z toho, co byl momentálně východ. Velká aliance ani armáda rabů nevysílaly své vojáky takhle hluboko do Strádání – aspoň ještě před pár měsíci – kde magie houstla, měkká a poddajná. Přitahovala velké, hnusné věci, nebo se tady možná rodily, kde jedovatá energie prosycovala nehybný vzduch svým kyselým, chemickým pachem. První hlídka, která zamířila tímhle směrem, se mohla ztratit. Druhá také. Třetí mě našla a tři hlídky byly příliš mnoho.

Při rychlém počítání rabů jsem se dostal k číslu třicet.

„Co chceš dělat?“ zeptala se Nenn. Promnula si žaludek, jako by byla v pokušení si ho rozříznout a podívat se, co je pod kůží. Někdy to dělala. Někdy se mi z toho neudělalo zle. Nakonec si zvyknete na cokoliv, když s tím žijete dost dlouho. Byl jsem toho živoucím důkazem.

„Udělám to, co vždycky,“ řekl jsem, i když jsem věděl, že si to Nenn nebude pamatovat. Duchové nemají schopnost se učit.

Z plátěného vaku jsem vytáhl doutnákovou mušketu. Nezbýlo toho na mě moc, co by nebylo omšelé nebo zchátralé, ale zbraň jsem udržoval v dobrém stavu. Vytahoval jsem ji, když měla vystřelit, a pečlivě ji balil, když jsem ji nepotřeboval. Ukousl jsem konec dutinky s prachem, nasypal ho, udusál, plívl. Zbývaly mi jen tři kule. Kolik času uplynulo od chvíle, kdy jsem byl naposledy ve městě doplnit zásoby? Nemohl jsem si vzpomenout. Ale na to, co jsem měl v plánu, mi měl stačit jediný výstřel.

Vojáci tvořící tuhle hlídku byli nové rasy. Rabové se vyskytovali ve spoustě tvarů a podob, od opuchlých Nevěst po bojové raby s voskově šedou kůží, ale tihle měli kůži namodralou a zbývalo jim jen málo z jejich původní lidské podoby. Díky dalekohledu jsem i na tu dálku rozeznal obličej tvořený hladkými plochami lesklé kůže bez obvyklých rysů. Jejich oči byly velké černé koule, ústa stěží víc než škvíry. Nosy neměli vůbec. Jeli v sevřené formaci na chundelatých čtyřnohých tvorech, které by žádný dortský učenec nedokázal pojmeno-

vat. Pocházeli z nějaké daleké dobyté země, měli mohutná těla a byli pomalí. Říkal jsem jim *hurkové* podle zvuku, jaký vydávali. Rabové byli dobře vyzbrojeni kušemi, kopími, meči a kladivy a chránila je kvalitní zbroj.

A šli po mně. Široko daleko nebylo nic jiného, co je mohlo zajímat.

Přípevnil jsem dalekohled na hlaveň muškety. Takových dalekohledů jako ten můj ve světě moc nebylo. Možná vůbec žádný. Maldon do něho vložil něco ze svého umění, takže se sám nastavoval podle vzdálenosti a zpětného rázu. Netušil jsem, jak to funguje, ale změnilo mě to z průměrného střelce ve skvělého. Vyhledal jsem správný cíl.

Vůdce byl snadno k rozpoznání. Okolo svalnatých paží měl omotaných víc modlitebních pásek než ostatní, visely mu z nich tucty těch věcí, hlásajících svou červenou a černou barvou jeho víru. Obličej měl mrtvolně modrý a stejně prázdný jako ostatní, ale na hrudním štítu měl znak v podobě zlatého listu. Znak Hlubokého krále Acradia, otrocký cejch nošený jako medaile. Namířil jsem kapitánovi mezi oči a pak ho sledoval hlavní. Mohl jsem ho zabít, ale na jeho místo by nastoupil další a já měl jenom jednu ránu. Musel jsem ji využít správně.

Svůj terč jsem našel uprostřed plahočícího se zástupu. Byl drobnější než válečníci okolo něho, pokřivený jiným způsobem. Stále na něm byly patrné známky lidského původu; nos, rty, vlasy. Na sobě měl starodávnou, okázale zdobenou bronzovou zbroj, která dokazovala, že si ho jeho pán váží. Nemohl jsem si být jistý, že ji moje mušketa na tu vzdálenost dokáže prostřelit. Byl nejspíš nejméně nebezpečný z celé jednotky, ale vynikal mezi ostatními díky nástroji, který nesl: astrolábu na měření postavení lun. Složitou mosaznou konstrukci skládající se z koleček a čoček, silných i tenkých. Byl to navigátor a tím nástrojem četl z lun, jediné věci ve Strádání natolik spolehlivé, aby se podle ní dal určit kurz.

„Budeš mít jenom jednu ránu,“ řekla Nenn. „Uslyší ji.“

„Díky. To by mě nenapadlo,“ utrousil jsem. „A co se vlastně staráš?“

Ušklíbala se a pokrčila rameny.

Nennina ducha jsem nenáviděl. Věděl jsem, že není skutečná, ale nemohl jsem si pomoci a jednal s ní stejně, jako by to byla žena, kterou jsem znal. To jsem také nenáviděl.

Doutnák už rudě zářil, připravený zapálit prach na pánvičce. Přivítal mě štiplavý pach, starý, povědomý přítel. Vdechl jsem ho. Kyselý odér vzduchu Strádání jsem už skoro nevnímal. Další věc, na kterou se dalo zvyknout, když se tomu dalo dost času. A já tomu dost času dal. Dal jsem tomu šest let.

„Myslíš, že tě budou chtít zabít, až vystřelíš?“ zeptala se Nenn.

„Pokusí se o to.“

Pečlivě jsem zamířil. Uvažoval jsem, že bych olověnou kuli prohnal navigátorovi hlavou, ale rabové mají tvrdé lebky a ne každý zásah je zabije. Měl jsem lepší terč. Po tváři mi stekla kapka potu. Pomalu jsem se nadechoval, dokud jsem neměl plné plíce a neslyšel úder svého srdce.

Spoušť cvakla, prach vzplál, zbraň zaduněla a mosazný astroláb v navigátorových rukou vybuchl v kusech pokrouceného kovu a skleněných střepech. Kule pokračovala dál, provrtala bronzový hrudní štít a vyšla na druhé straně. Zrůdy okolo něho zavřeštěly při pohledu na zničené mosazné ciferníky, obruče a osičky padající z prstů zkroucených v křeči, jak navigátor spadl ze sedla.

Od toho okamžiku byli všichni mrtví stejně spolehlivě, jako bych jim každému hlavou prohnal kuli. To, o co ve Strádání nesmíte přijít, je váš navigátor. Nekonečné písčité pláně, chaotické poskakování střelky kompasu, to, že se orientačním bodům v krajině mohly vysunout nohy a odplazit se někam jinam. Takhle hluboko ve Strádání měli rabové menší šanci na návrat do Dhohary než já na vítězství v soutěži krásy.

„Co když mají ještě jednoho navigátora?“ zeptala se Nenn.

Sledoval jsem padlého raba dalekohledem, ale ostatní se shlukli okolo něho a snažili se ho krýt vlastními těly.

„Nikdy nemají víc než jednoho,“ řekl jsem. „Nevím, co je to za rasu, ale bez něho nenajdou cestu domů. Podívej se na kapitána. Právě mu došlo, jak moc je v hajzlu.“ Podíval jsem se doprava, ale Nenn se znovu objevila po mé levé straně. Opětovala můj divoký úsměv.

Rabům do smíchu nebylo. Pozvedli hlasy ve společném pohřebním kvílení a tasili ocel. Jejich zbroje zdobily vyryté modlitby, jimiž vzývali svého boha a krále v jedné osobě, a ve větru z nich vlály stuhy nesoucí jejich prosby. Byl bych se vsadil, že se žádný z nich nemodlil dost.

„Víš jistě, že sis to pořádně promyslel?“ zeptala se Nenn.

„Na to se ptáš pokaždý.“

„Jak je chceš všechny zabít?“

„Nebudu muset,“ řekl jsem.

Rabové už mě spatřili, jejich prázdné bílé obličejy a jantarové oči se zaměřily na stoupající stužku kouře ze střelného prachu. Věděli, že na tu vzdálenost mají malou šanci dostat mě šipkou z kuše. A kromě toho jsem byl sám. Postavil jsem se, aby na mě lépe viděli, zatímco jsem se pustil do nabíjení. Utrhl jsem konec další dutinky s prachem a nabil další kuli.

Rabové pobídlí svá rohatá zvířata a hurkové se rozjeli proti mně. Jak stoupali do svahu, jejich kopyta dusala na štěrku. Vojáci byli rozzuření a překvapení a to dělá pitomce jak z lidí, tak ze zrůd.

„Špatnej poměr sil,“ poznamenala Nenn. Zavrtěl jsem hlavou. Rabové, kteří na mě útočili, byli už mrtví, jenom jim to ještě nedocházelo. Zaskřípal jsem zuby a otřel si pot z čela. Byl jsem sebejistý a měl jsem plán, ale ohavné plány mají odporný zlovyk vybuchnout člověku do ksichtu.

„Jen pojďte, vy parchanti,“ zavrčel jsem. „Pojďte si pro mě.“ Podíval jsem se dalekohledem, který se laskavě přizpůsobil zmenšujícímu se dostřelu, jak se rabové plahočili ke mně a zpod dopadajících kopyt stříkal písek. Jezdec v čele vrčel, jeho ústa beze rtů vydávala monotónní bzučení, zatímco vedl se zahnutým mečem zvednutým nad hlavou své zvíře ke

mně. Má zbraň vyplivla kouř a oheň, týl jeho hlavy vybuchl a mozek a kosti se rozprskly po vojácích za ním a jeho tělo se svalilo ze sedla.

Jen jsem promarnil kuli a prach. Nepotřeboval jsem ho zabít, ale palba přiměla raby popohnat jejich zvířata. Zařvali vzteky, potřeba cítit něco jiného než beznaděj je hnala kupředu. Měřili ubíhající čas spíš na skvělé myšlenky svých pánů než na roky, ale i oni museli pochopit, že když zemřel jejich navigátor, nikdy už neuslyší hlas svého boha.

Tlupa vjela přímo mezi listy ležící tiše na písku, průsvitné jako sklo a stejně ostré. Zrůdy byly v polovině cesty přes jejich pole, když se tráva Strádání postavila do pozoru a zazvonila jako stovky malých zvonků. Vzácný zvuk krásy v černé pustině, ale ta krása trvala jen okamžik, než ho přehlušil řev. Plahočící se zvířata se svalila na zem, když jim ostré hrany prořízly nohy, a okamžik nato byly sklovité listy pokryté krví. Rabové vzadu najeli do těch vpředu, jak je setrvačnost útoku hnala kupředu a na zem.

Tráva počkala, dokud nebyli všichni v jejím sevření. Klekl jsem si a položil ruku na písek. Cítil jsem Strádání, jeho sílu, skvrnu na tváři světa. Mlčky jsem jí poděkoval.

Jekot. Řev. Ty správné zvuky, které si člověk přeje od rabů slyšet. Bučení a hýkání zvířat, která je nesla, těch ubohých hloupých tvorů. Tráva Strádání udělala s raby i zvířaty krátký proces. Nevěděl jsem, zda měla vědomí nebo zda se vůbec dala považovat za rostlinu, ale pružné skleněné listy se vymršťovaly a sekaly po svých obětech. Nohy byly oddělovány od těl, a kdykoliv nějaký rab položil ruku na zem, vyjela z ní ostří, probodla dlaň a usekla prsty. Jakmile listy propíchny maso, zahákly se do něj háčky a nebylo úniku. Seděl jsem a přehazoval poslední kouli do muškety z dlaně do dlaně. Nemyslel jsem si, že bych ji mohl ještě potřebovat.

Kapitán ke mně vzhlédl z úpatí kopce, zatímco jeho druhové vyli a umírali. Na vůdce se dá vždycky spolehnout, že padne jako poslední.

Zabořil jsem prsty do písku. Něco, co bylo mojí součástí, něco nepřátelského a cizího, co se ve mně už dřív plíživě usadilo, se spojilo s tou zrůdou pode mnou. Už jsem skoro ani necítil, jak je to špatné, zatímco mě to brnělo v rukou a páteři. Tráva na svahu pode mnou byla zaměstnaná hostinou, obalovala poslední kousky rabů a stahovala je do lepkavého rudého písku, ale naslouchala. Pověděl jsem jí, že potřebuju projít, a Strádání mě slyšelo. Bránilo se, ale jen krátce. Část mého já mu stále nepatřila, byla mu pořád cizí, a ono ji chtělo. Ale znamenal jsem pro ně ještě něco jiného, ať už to bylo cokoliv, a v tiché tmě, kde dříve spočívala moje duše, jsem ucítil jistotu, že mě tráva nechá na pokoji.

Tohle všechno zní hrozně velkolepě, jako bych komunikoval s bohem a on mi odpovídal, ale pravdou bylo, že si mě Strádání sotva všímalo. Pranic jsem pro ně neznamenal. Byl jsem jen moucha na sloním zadku.

Uhasil jsem doutnák, zabalil zbraň a zamířil dolů ke kapitánovi. Nepokusil se uniknout. Tráva se přede mnou rozestupovala, jen několik výhonků se zapomnělo a propíchlo mi boty. Když jsem poprvé zamířil do pole trávy, měl jsem strach, ale roky vás otupí vůči všemu. Rab ji však viděl poprvé a jeho příliš velké rybí oči s obrovskými zornicemi byly větší, než kdy měly být. Sesedl ze svého zvířete a odehnal ho. Byl velký; ne vysoký, ale s mohutným tělem i údy. Na plochých rtech měl vytetované stejné klanové znaky, jako rabové používali na svých medailonech, a velký cejch na jeho čele, jenž ho označoval za tvora krále Acradia, se stříbrně leskl na matné, gumovité kůži. Byl ozbrojený mečem podobným tomu, který jsem kdysi vzal rabské stráži nedaleko Křišťálového lesa. Teď jsem ho měl u boku.

Přiblížil jsem se k němu na několik kroků, dost blízko, abych ho mohl zabít. Kapitán si mě prohlížel. Nevěděl, co si o mně má myslet, a já mu to nemohl mít za zlé. Nevypadal jsem jako člověk. Nepodobal jsem se ani rabovi a on mě právě viděl projít mořem trávy Strádání, která pozřela jeho společnosti, aniž měli šanci se jí bránit.

„Chci si s tebou promluvit, Acradiův služebník,“ řekl jsem. Formální úvod, ale rabové si na formality potrpí. Když se je někdo snaží zmást, mají sklon ztrácet smysl pro humor.

Kapitána překvapilo, když mě uslyšel mlaskat a bzučet jejich jazykem. Přeshlápl v písku, zaujal bojový postoj a jeho ruka se pohnula k jílcí meče. Já po svém nesáhl. Neměl jsem strach z jednoho raba bez ohledu na to, jak hluboko mu jeho bůh vpálil svůj vlastnický cejch těla.

„Co jsi zač?“ zeptal se kapitán.

„Jsem člověk,“ řekl jsem. Chystal se tasit meč, tak jsem položil vak a pušku na zem, přestože plátnu kontakt s pískem neprosplával. Strádání má sklon věci rozkládat, třepit je vlákno po vláknu, dokud z nich nic nezbyde. Látku, železo, lidi, všechno rozloží.

„Jsi syn Strádání?“ zeptal se. Přimhouřil oči.

„Jsem jenom člověk,“ odpověděl jsem.

„Ne,“ řekl kapitán. „Jsi něco jiného.“ Měl pravdu.

„Nejsem jako oni,“ řekl jsem. „Chápeš, že jsem tě už zabil, že?“

Kapitánovy bulvy se vypouklily z plochého obličejce, ale stočily se k vykrvenému tělu navigátora.

„Ano,“ připustil.

„Měli jste rozkaz mě najít. Proč?“ Rabům pomáhalo soustředit se, když jste při sebemenší příležitosti zmínili jejich pány. Byli jimi posedlí.

„Jsi zrůda. Bohové nedovolí, abys existoval,“ odvětil rab. Vycenil široké hranaté zuby. „Bude mi ctí zemřít, pokud to bude znamenat, že právoplatní vládci tohoto světa konečně dosednou na svůj trůn. Konečně nastane mír.“

„Nemůžeš mě zabít,“ řekl jsem. „To ti musí být jasný.“

„Nemůžeš se vzpěčovat vůli Hlubokého císaře,“ řekl s naprostou jistotou. Císaře? Zachoval jsem lhostejný výraz, ale to slovo mi silně rezonovalo v hrudi.

„Acradius se teď vydává za vládce nad svými bratry?“

„On je císař,“ řekl rab, jako bych se ho ptal, kde se nachází obloha. „Tvoje smrt je jen otázkou času. Braň se.“

Tasil meč a byl silný a dobře vycvičený, ale skončilo to po dvou bodnutích do srdce. Zapotácel se několik kroků dozadu a z hrdla mu vytryskla krev. Nemohl uvěřit, že jsem ho zasáhl tak rychle. Padl na kolena.

V průběhu let se toho na mně hodně změnilo. Bylo mi padesát, ale byl jsem silnější a rychlejší než muži o polovinu mladší. Možná až příliš silný, příliš rychlý. Byl jsem jiný.

Když kapitán padl na tvář, aby vykrvácel v písku, ucítil jsem, jak něco zatahalo za mé vědomí. Byla to tráva. Chtěla kapitánovo tělo a nemohla se k němu dostat. Byl jsem jí vděčný, že mě nechala projít, tak jsem ho kutálel z kopce, dokud ho sklovitá ostří nemohla začít bodat a řezat. Zanedlouho z něho nic nezbylo. Tráva chtěla i navigátora, ale jedna cesta do kopce mi stačila. Moje noha byla stále připravená si stěžovat, když jsem ji příliš zatěžoval, a kromě toho jsem měl s tou mrtvolou jiné plány. Připíchl jsem ho k zemi kapitánovým mečem a nechal ho tam.

Moje práce skončila, ale musel jsem se ještě postarat o kapitánova a navigátorova hurka. Nepředstavoval žádnou hrozbu, ale přilákal by větší věci žijící ve Strádání. Menší věci mě zpravidla nechávaly na pokoji, ale ty opravdu velké kašlaly na to, kolik Strádání do mě vsáklo. V poslední době jsem na obloze vídal těžké černé obrysy se škorpióními ocasy, širokými křídly a více než jednou hlavou. Když ta věc prolétala oblohou, nechávala za sebou stopu z černého, mastného kouře – Shantar. I když mě Strádání změnilo, nedokázal bych jednomu z nich čelit ani minutu. Když jsem teď vzhlédl, rozeznal jsem na obloze stopu, ale daleko, tam, kde byl nejspíš východ.

Měl jsem neblahý pocit, že rabové nejsou jediní tvorové, kteří po mně ve Strádání pasou.

Hurkové by přilákali Shantara nebo cokoliv jiného, co by zabloudilo do téhle oblasti. Prohrabal jsem kapitánův vak, jestli v něm není něco, co by se mi mohlo hodit. Můj nůž za posledních několik měsíců hodně utrpěl, ostří bylo poškozené a křehké, a já byl vděčný za náhradu. Moje boty na tom byly

ještě hůř, ale nic, co nosili rabové, mi nepadlo. Poradit si se zvířaty bylo snadné. Svázal jsem je k sobě a vypálil slepou ránu do vzduchu. Hluk v bezprostřední blízkosti zvířata splasil, takže se rozběhla stejnou cestou, kudy se pustili jejich bývalí majitelé. Tráva mi dlužila poděkování.

Bylo načase vrátit se domů. Věděl jsem, kudy jsem přišel, ale to neznamenal, že znám zpáteční cestu. Klekl jsem si a položil dlaň na štěrk Strádání. Magie se vsákla do mé ruky jako nákaza, zhoubu snažící se proniknout do všech věcí a proměnit je v temnotu. Nadechl jsem se, ochutnal tu špínu na zubech, ale strávil jsem venku v těch výparech tolik času, že ta bolest měla hořkosladkou příchut'. Spojil jsem se se zemí, vydechl a nechal Strádání, aby mi povědělo, kde dnes leží sever.

Stal jsem se součástí té země. Nesplynul jsem s ní docela, na to byla pro mě příliš velkolepá, ale byli jsme propojení.

Jejím prostřednictvím jsem ho cítil. Vzdáleného. Poznamenaného. Jako kdyby byl oddělený od sebe samého a přitom si zachoval svou esenci. Byl někde tam venku. Daleko. Prožíval muka, trápil se a byl slabý, protože se on a ostatní Bezejmenní utkali tváří v tvář s Hlubokými králi, aby zastavili vzestup spáče, poté co podruhé rozbili svět. Havraní spár. Můj pán.

Obloha zavyla bolestným vzlykem utrpení. Na východě kypěla rudá oblaka protkaná žilami jedovaté černi. Jedovatý déšť byl nový nepřítel, dokonce i tady. Začal s Havraním deštěm a těm, kteří se mu připletli do cesty, přinášel šokující vidiny a šílenství. Musel jsem se dostat do úkrytu dřív, než udeří.

Vytáhl jsem svůj nový nůž a mělce se řízl do pravého předloktí mezi mřížoví bledých jizev křížujících stará tetování. Několik kapek krve dopadlo do písku Strádání a to oběť uvítalo. Jedna má část se stala jeho součástí. Byl to vlastně obchod. Bral jsem, ale také dával.

Ve snu jsem prošel svojí cestou do světa a viděl jsem, jak se země změnila, jak se realita během hodin, měsíců a lunárních

cyklů posunula. Našel jsem Stálý dům a otočil hlavu jeho směrem. Dohnat hlídku rabů mi trvalo jen dvě hodiny, ale zpáteční cesta mi měla zabrat pět hodin, kolem jezera černého dehtu, které tam předtím nebylo.

2

Zatáhlo se rychleji, než jsem čekal. Svět nabyl zlověstného odstínu a já se rozběhl.

Přede mnou se objevil výmluvný sloupec kouře, stoupající z komína Stálého domu. Byla to pohodlná venkovská chata stojící na vyvýšenině v krajině, nádherná ve své osamělosti.

Ve Strádání toho přežilo Srdce prázdnoty jen málo, ale ta katastrofická vlna zkázy se neřídila žádnými pravidly. Zatímco města Clear a Adrogorsk srovnala se zemí, tuhle chatu vytrhla z času a nechala ji tam. Byl to neměnný uzlík v tkanině reality, ostrůvek polapený v pokřiveném záhybu času, takže se každý den obnovoval v přesně stejném stavu.

Přestože jsem si pospíšil, byl jsem stále sto yardů od úkrytu, když se obloha otevřela. Přetáhl jsem si kápi přes hlavu na ochranu před syčícími kapkami, ale látka rychle nasákla a tam, kde se déšť dostal skrz, pálil jako žahavé kopřivy. Nennin duch se vytratil, což byla škoda, protože jsem si někdy myslel, že kdyby žila, možná by si ten palčivý déšť vychutnala, stejně jako se naučila mít ráda chilli. Přidal jsem do běhu a skočil pod střechu dřív, než mi příliš mnoho žíravých kapek spálilo kůži a před očima mi začaly tančit vidiny.

Opřel jsem se do dveří. Na okamžik se jako pokaždé zasekly a pak jsem se ocitl v suchu. Pověsil jsem kabát k vždycky zapálenému krbu a utřel si pálící vodu z rukou do staré zástěry.

Na tom pálení nezáleželo. Zažil jsem horší a silnější. Skutečnou hrozbou byly vidiny, které déšť přinášel. Děsivé záblesky nemožných věcí dohánějící k šílenství. Příval temných obrazů, jen o málo víc než dojmů, a příšerný pocit písku propadávajícího mezi prsty. Tváře, které nelze rozeznat. Vzdálené životy rozpadající se jeden po druhém v prach. Kdysi jsem měl pocit, že to všechno dává nějaký smysl, ale bylo to zdrcující, nesmyslné, lavina chvějících se pokroucených představ a třepotavé bolesti, ozvěn nepoznatelných věcí. Ti, které zavalila, celé dny jen nesouvisle blábolili. Mnozí zemřeli. Černý déšť přišel s Havraním deštěm. Další neúmyslné škody napáchané nekonečnou válkou Havraního spáru.

Dnes ale žádné vidiny nepřišly. Nebyl jsem dost promočený. Svlékl jsem si vlhké oblečení, zavřel dveře a zaklínal je a pustil se do důležité práce – musel jsem se postarat, aby moje mušketa a meč byly v suchu. Ta trocha výzbroje, kterou jsem měl, byla příliš vzácná, než abych riskoval, že zrezne.

Stálý dům jsem objevil už dávno, ještě v době, kdy jsem si svou schopnost orientovat se ve Strádání teprve osvojoval. Tehdy mé výpravy ještě netrvaly dlouho. Měsíc, možná dva. Postupem času jsem začal Stálý dům považovat za svůj, i když vzhledem k tomu, jak byl ztracený v čase, bylo jeho vlastnictví nemožné.

Šest let. Strávil jsem tady venku šest duchy zatracených let, sám jen s přízraky. Říkal jsem si, že se to nakonec vyplatí. Až bude všechno řečeno a uděláno, až dojde na nejhorší a já budu moct odvrhnout klam, ve kterém jsme žili, až všechno, co potřebovalo zemřít, bude ležet zlomené, vyplatí se to. Musel jsem tomu věřit.

Bylo to prosté obydlí, obyčejný dům jako na farmě v běžné vesnici někde poblíž Jasnosti. Město Srdce prázdnoty nepřezílo, ale tenhle dům ano. Stál o samotě, obklopený trávníkem, který nikdy nevadl, nikdy nepotřeboval vodu. Zatímco totální zkáza překroutila a přetvořila svět okolo něj, nějaká zbloudilá spirála magie vzala tento dům a odvrhla ho stranou. Stále měl

zdi, doškovou střechu, která by potřebovala vyměnit, pokud by byla vystavena živlům na severu, obyčejné tabulky žlutého skla v oknech. Jeho majitelé bývali farmáři, to jsem poznal podle kosíře, nůžek na stříhání ovcí, cepu a dalšího náčiní zanechaného na hromadě v koutě. Když katastrofa udeřila, vařil právě někdo hustou polévku z pórku, cibule a tří malých kousků skopového. Jedna z těch kostek masa byla o něco větší než ostatní a ve druhé byl úštěpek kosti. Znal jsem je dokonale; každý den, krátce po rozbřesku, se všechno vrátilo do původního stavu. Polévka se pokaždé vařila, pokaždé obsahovala přesně ty samé kousky jídla. Vzadu ve spíži byl pytel starého ztvrdlého ovsu, zdi lemovaly myši bobky. Dům sténal a třásl se těsně předtím, než se to stalo, vrzal, jak se sám čas ohýbal a kroutil. Netoužil jsem zjistit, co by se mi přihodilo, kdybych tam někdy v době návratu do původního stavu zůstal. Sud na vodu byl plný, když Srdce prázdnoty udeřilo. To byl objev, který mi umožnil stát se soběstačným na dlouhé pobyty venku ve Strádání. Nejprve jsem litoval, že tam dávno mrtví farmáři nenechali láhev brandy nebo sud piva, ale po nějaké době jsem zjistil, že mi pití ani nechybí. Byl to tichý, skromný život, ale takový je život většiny lidí. Byly okamžiky, kdy jsem dokonce prožíval trochu klidu a míru.

Pečlivě jsem vyčistil zbraně, namazal je trochou oleje a pak je utřel hadrem. Byl to poslední olej, který jsem měl, docházely mi zásoby. Návrat k původnímu stavu měl i svou stinnou stránku. Pokaždé, když se dům proměnil do své původní podoby, pozřel všechno nové, co uvnitř zůstalo. Poznal jsem to na vlastní kůži při první návštěvě, když jsem tam nechal svoje zásoby v domnění, že jde o bezpečný úkryt, ale když jsem se vrátil, zjistil jsem, že všechno zmizelo. Příště jsem to otestoval kameny. Neměl jsem tušení, co se s těmi ztracenými věcmi stalo, ale když jsem odcházel z domu, bral jsem si svoje věci s sebou.

Proč nepozřel i mě? Ať se propadnu, jestli jsem to věděl. Třeba mě to, že jsem žil, pevněji poutalo k tomuto světu, ale

to byl jen odhad a po pravdě bylo nejlepší po tom nepátrat. Strádání se nesnažíte pochopit, jen se v něm snažíte přežít.

Zavřel jsem dveře na závoru. Žádný z tvorů Strádání se ke Stálému domu nepřiblížoval, dokonce ani ti velcí. Přesto jsem měl pocit, že není vhodné zvát je dovnitř.

Nabral jsem si pohár vody. Studená, čistá, čerstvá. Jako život na farmě proměněný v tekutinu. Jako život.

Večer obloha potemněla, ale měl jsem oheň a jídlo, vodu a teplo. Všechno, co člověk může potřebovat. Déšť trval celé hodiny. Rabova slova mě znepokojila a seděl jsem zadumaný, sám se svými myšlenkami. To, že Hlubocí králové věděli, že jsem tady venku, bylo dost zlé samo o sobě. Pronásledovali mě a bylo jasné, že vyšlou další své znetvořené služebníky. Stačila jediná chyba, abych se ocitl v obklíčení bez možnosti úniku, a neměl jsem zásoby, abych tam vydržel o mnoho déle.

Potřeboval jsem se vrátit na Hranici, abych zásoby doplnil. Možná zítra. Došla mi munice, olej, vlastně skoro všechno. Na Stanici čtyřicet čtyři byli zvyklí, že přicházím a odcházím, i když se mi pokaždé zdálo, že mě vidí o něco méně rádi. Nemohl jsem jim to mít za zlé. Strádání mě měnilo den za dnem, rok za rokem. Moje pleť se změnila a oči také. Nejspíš ze mě cítili zápach Strádání. Nic z toho nebylo dobré.

Všechny tři luny byly skryté a jediné světlo vycházelo ze zářících bílých a bronzových prasklin v obloze. Když přestalo pršet, vytáhl jsem si na verandu židli, opřel se a rozhlížel se po tom, co kdysi bývalo děsivým místem, ale teď se – nějak – stalo mým osamělým domovem. Nedokázal jsem si vzpomenout, jak dlouho jsem nemluvil s někým, kdo nebyl mrtvý. Je těžké zachovat si přehled o plynoucích dnech a ročních obdobích, když vás obklopuje jen neodbytný žár stoupající ze Strádání a vyjící obloha. Do Valengradu to bylo pěšky daleko. Teď už jsem Strádání opouštěl jen zřídka a od mé poslední cesty zpět uplynulo možná půl roku. Divné pohledy, které na mě civilisté vrhali, mě nijak nevybízely k návratu.

V dálce jsem zahlédl tmavou stopu zanechanou tím létajícím

cím tvorem, který se plazil po obloze tak pomalu, že musel být na ligu daleko. Možná byl víc než jeden, ale pochyboval jsem o tom.

Večery ve Strádání byly dlouhé. Dlouhé a nudné. Zpočátku, když jsem se ještě pravidelně vracel do města, jsem se snažil brát s sebou knihy. Problém byl, že kdybych je nechal ve Stálém domě, tak by zmizely, kdybych je zakopal venku, Strádání by je mohlo někam přesunout, a nemohl jsem s sebou všude tahat balíky papíru. Místo nich jsem tedy investoval do pouhých dvou, hustým písmem tištěných krátkých textů, které Dantry považoval za zásadní pro plán, který jsme vymysleli ve dnech poté, co maršál Davandein opět ovládl Valengrad. Přípravy na to, co mělo přijít. První text byl pojednáním o umění spřádání světla. Druhý byl průvodcem vyšší matematikou. Byly to hutné, neproniknutelné a nezábavné interpretace obou věd, ale při mé hlouposti pro mě jejich logika a souvztažnosti představovaly dostatečně obtížné hádanky, aby mě zaměstnaly na celé hodiny. Četl jsem je znovu a znovu, dokud jsem se je nenaučil zpaměti. Nestačilo to. Stále jsem přesně nevěděl, co mám dělat.

Opět jsem listoval ohmatanými stránkami, ale nedokázal jsem se soustředit a přistihl jsem se, že zírám do prasklin v obloze, jako bych v těch tlumených světlech mohl spatřit poslední kousek skládačky, který jsem potřeboval.

„Zas na ni myslíš?“ řekla Nenn. Položila si nohy na zábradlí verandy, jak měla ve zvyku. Její vysoké boty nevydávaly žádný zvuk.

„Zdá se, že si myslíš, že jo, což znamená, že na ni buď myslím, nebo přemýšlím o přemýšlení o ní,“ řekl jsem.

„Přemýšlet o mrtvech ničemu nepomůže.“

„Od tebe to sedí.“

Nenn mi věnovala přízračný úsměv s průhlednými zelebnobílými zuby, které ve skutečnosti měly být černé jako tér.

„Tam to vlastně všechno směřuje, ne? K duchům. Ty tady venku. Ona mrtvá, ale polapená ve světle. Dokonce i tohle

místo. Co je Strádání jinýho než duch zuřivosti Havraního spáru?“

„Seš snad kurevskej básník?“ Nennin duch vstal, protáhl si paže a zívł. Její ústa se otevřela příliš doširoka. Každá skutečná čelist by praskla, skutečná kůže by se roztrhla. Nevěnoval jsem tomu pozornost. Už jsem to všechno viděl. Zakončila to ohlušujícím duchem prdu.

„Když jsi žila, měl jsem tě mnohem radši,“ řekl jsem. Duch tomu nevěnoval pozornost. Stejně nebyla skutečná.

„Jednoho dne ji vyženeš z hlavy,“ řekla Nenn.

„Nebylo to fér,“ postěžoval jsem si. „Nezasloužila si umřít. Elizabeth nás všechny zachránila. Zasloužila si něco lepšího.“

Nenn si odfrkla. „Po všech těch mečích, kterejma si mával, a kostech, který jsi zpřerážel, po všech těch šípech, ran z děla, nemocech a gangréně, po všech Spřádačích, Strojích a Hlubokejch králích si pořád myslíš, že si smrt bere nejdřív ty, co si to zaslouže?“

Měla pravdu. Rabové, které jsem vlákal do spáru smrti, byli kdysi lidé, nebo jimi byli aspoň jejich předci. Nemohli za to, že je Králové ocejovali a změnili. Byli to pouzí vojáci, stejně jako já a stejně jako ty hloupé děti, jejichž smrt jsem zavinil při drtivé porážce v Adrogorsku, stejně jako muži, kterým jsem nařídil postavit se na hradby Valengradu, když je pod nimi Shavada strhl. Neměl jsem nenávidět raby za to, čím jsou. Byli jako my, ale nepodobali se nám a já je za to nenáviděl. Byl to předsudek, s nímž jsem dokázal žít. Pravdou bylo, že bych jich pobil celou říši, kdybych tím vysvobodil Elizabeth Tanzu z ohně.

Co by si o mně teď pomyslela? Asi nic dobrého. Moje staré já se jí většinu času nezamlouvalo a nemohl jsem říct, že bych v posledních deseti letech udělal hodně pro jeho vylepšení.

„Nech mě na pokoji,“ řekl jsem duchovi. Přesně jako jsem jí řekl posledně, když si ke mně přisedla. Nenn chodila nahoru na verandu, ale její stín nikdy nevstoupil do domu. Nic ze Strádání by do Stálého domu nevstoupilo. Byl bezpečný dokonce

i před tlachaly, i když žádného z nich jsem už dlouho neviděl. Žádní tvorové Strádání o něj nestáli. Věděli, že není jejich.

Noc přišla a odešla. Rozbřesk přinesl mlhu a já zůstal uvnitř, dokud se nerozplynula. Mlha není dobrá nikde, ale ve Strádání umí dělat zvláštní věci. Jsou tu tvorové, kteří žijí jen v té mlze a nikde jinde, a jen duchové vědí, kam se vytratí, když se rozplyne. Nejlepší bylo se s nimi nezaplést. Ve Strádání se člověku mohou stát horší věci, než že ho něco sežere. Teprve když vyšlo slunce spolu s lunami, zlatou Ealou a chladně modrou Cladou, vyrazil jsem na lov.

Klekl jsem si a položil dlaň do šterku. Strádání mi pošeptalo svá tajemství a já se otočil k tomu, co mohlo být považováno za sever. Povědělo mi, kde hledat, kde lovit. Už jsem si nepamatoval, kdy jsme zahájili tuhle podivnou komunikaci, ale Strádání už mě přestalo nenávidět. Proniklo mi do žil, do kostí, a když jsem se přestal soustředit, i do myšlenek. Nelíbilo se mu, o co jsem se snažil, vadilo mu, že se s ním nechci spojit úplně, ale těšil jsem se z jeho objetí dost dlouho na to, aby se mě naučilo tolerovat. Nesplynuli jsme v jedno, ale existovali jsme vedle sebe. Nemělo mě v o nic větší lásce než kvíky a dulčáky. Byl jsem jenom další tvor, stvoření, kterému rozumělo. To se zdálo být důležité. Syn Strádání. Tak mě nazvali rabové. Svým způsobem to byla pravda.

Zamířil jsem na místo střetu z předchozího dne, které však teď bylo před dunami místo za nimi a vzdálenost se zkrátila na polovinu. Dehtové jezero se změnilo v pouhou rýhu s vazkou tekutinou přehrazující mi cestu. Kouřilo, bublalo, páchlo a donutilo mě k dvoumílové objíždce, ale nakonec jsem našel cestu. Mrtvoly rabů a jejich zvířat byly pryč, pozřelo je to, co leželo pod porostem se skleněnými listy, ale mě zajímalo tělo navigátora. Vlastně jsem nechtěl jeho tělo, jako spíš věci, které si pro něj přišly.

Dřímali, párek nafouklých červů s pavoučíma nohama, mezi kostmi, které obrali dočista. Ať byli cokoliv, neměli jméno. Pokud jsem věděl, existovali jen tihle dva. Překou-

sali kožené řemeny navigátorovy bronzové zbroje, rozloupili ji, jako když rybář rozloupne krabí krunýř, aby se dostal k měkkému bílému masu uvnitř. Pojmenoval jsem je cupitalové, i když se teď nehýbali, jen leželi na odpoledním slunci, vytahaná bílá břicha groteskně napuchlá. Usekl jsem jim to, co jsem odhadl na hlavy, svázal je k sobě jako ulovenou zvěř a obrátil se k domovu.

O pár mil dál vyrostlo z písku schodiště, jako by se mi chtělo vysmívat. Nic ho nepodpíralo a vedlo ke kamennému oblouku. Měla skrz něj být vidět obloha, ale místo toho jsem viděl jen temnotu. Vedl někam jinam. Nebylo to poprvé, co jsem se s tím temným obloukem setkal. Objevoval se a mizel posledních několik měsíců a vzkaz Strádání byl jasný. Chtělo, abych vstoupil, abych vyšel po těch schodech a vkročil do toho, co bylo za ním.

Držel jsem se od schodiště dál. Strádání nebylo můj společník. Nedůvěřoval jsem mu.

Odnesl jsem tvory ze Strádání do Stálého domu, pak se posadil venku a pustil se do práce. Nenn neřekla nic, když jsem je stahoval. Mlčela, i když jsem je kuchal, a jakmile jsem usedl k jídlu, zmizela úplně.

Dostavily se noční můry. Sny tak živé, že bych je mohl vymalovat v oleji, kdybych měl talent. Viděl jsem svět, jaký býval před příchodem Hlubokých králů, předtím, než Havraní spár zahnal jejich armády vypuštěním Srdce prázdnoty. Úrodnou krajinu pokrývala mozaika zelených, zlatých a hnědých políček. Pšenice byla vysoká, olivové háje obtěžkané plody. V létě svítilo slunce, na podzim přišlo. Vládci a královny vládnoucí městům nebyli svatí a urputně bojovali, když Hlubocí králové přivedli své armády, aby podupaly obilí a spálily sady. A zatímco se bránili ze všech sil, vydávali ze sebe všechno, Havraní spár v zoufalství vypustil Srdce prázdnoty. Děti vzhledly od svého učení a práce a uviděly, jak se v obloze objevují trhliny. Energie, která se snesla z hůry, rozbila zemi a narušila stabilitu reality. Věže se hroutily, lesy tály. Obilí syčelo, prskalo a škví-

řilo se v oblacích otrávené mlhy, psi splývali se svými pány, aby se z nich stalo něco, co nebylo ani jedním... a to byli ti, co měli štěstí. Viděl jsem postupující armády rabů vzhlednout, když se luny otřásly a jejich světlo zakolísalo a obloha začala výt, než se také přetvořili, zahynuli nebo se rozprchli. Prožil jsem tisíc odporných, bolestných smrtí.

Když jsem se probudil, celé mé tělo syčelo bolestí, ale na to jsem si už zvykl. Doplazil jsem se k sudu s vodou a pokusil se tu špínu smýt, ale zůstávala a setrvávala, jako zůstávala a setrvávala pokaždé. Pokožku jsem měl kluzkou potem, dokonce i prsty se mi leskly. Nehty mi už dávno zčernaly, kůže byla tvrdá a blyštivá jako naleštěná měď. Sklonil jsem hlavu ke kolenům, přehodil si přes ramena deku a odplazil se do kouta. Neplakal jsem. Nikdy jsem neplakal. Truchlit znamenalo cítit smutek, ale ten už v mé skořápce nebyl. Zbýval jen suchý, vytrvalý vztek. Vztek a touha po pomstě.

3

Musel jsem se vrátit na Hranici. Neměl jsem kule, prach ani olej na zbraně, abych mohl pokračovat. Déšť přicházel pokaždé po jedenácti dnech. Byl přesný jako hodinky – aspoň tedy posledních šest let, od Havraního pádu.

Zem se otřásla. Obloha se roztrhala nanovo a všechno se změnilo.

Nebyli jsme v epicentru, ať už čehokoliv. Tím jsem si byl jistý. Nikdo nevěděl, co to způsobilo, ale já měl své podezření. Zasáhla nás jen okrajová vlna, země se chvěla a padal černý déšť. Ten den začal jako každý jiný a pak – šílenství. Den a noc, nic nedávalo smysl. Barvy blikaly a splývaly do sebe. Studená voda se vařila a měnila v páru, horká voda mrzla v led. Ptáci padali z oblohy, stromy se obsypávaly květy a hned nato se měnily v suché, prázdné skořápky. Nebyl v tom žádný řád ani smysl. V následcích se lišily i jednotlivé kroky. Proroci, kteří už dávno tvrdili, že svět spěje ke konci, se po jeden katastrofický den radovali, že měli pravdu. Druhý den je však čekalo zklamání.

Věci se nevrátily k normálu, ale stabilizovaly se. Husy zůstaly změněné, vrány zmizely. Z temnoty se vyplazili dosud nevidaní tvorové, aby škodili, kousali, lovili. To byl rozhodující faktor. Plán, který jsme vymysleli s Dantrym a Maldonem, byl nebezpečný. Možná dokonce bláznivý. Ale když jsme vi-

děli, jak se svět kroutí a zmítá, jak každá část reality škobrtá o svoje vlastní rohy, věděli jsme, že to musíme udělat. Svou přísahu jsme stvrdili krví. Byl to poslední vrh kostkami, než všechno zmizí.

Věděl jsem, že zpátky na Hranici mi to bude trvat šest dní, přestože to byla skoro třítydenní cesta. Strádání se mi v tomhle přizpůsobilo, čas a vzdálenost vířily jako kapky krve ve vodě, ovšem za předpokladu, že jsem byl ochoten zaplatit jeho cenu. Obeznámil jsem se s jeho náladami. S jeho zvyklostmi. S průběhem změn, k nimž docházelo mezi fragmenty, které se tady vydávaly za realitu. Ale využít ho ve svůj prospěch znamenalo vstřebat do sebe víc z jeho podstaty. Za všechno se platí a ovládnout chování Strádání svou vůlí znamenalo využít všeho, čím jsem za celou tu dobu nasákl. Vydával jsem to jen neochotně, schraňoval si to, jako lakomec schraňuje mince pod prknem v podlaze.

Neodešel jsem.

Zdržel jsem se.

Řídl jsem se svou obvyklou rutinou. Přecházel jsem písečné nebo solné pláně či jakýkoliv nový terén, který mi proměny Strádání přinesly do cesty. Když jsem potkal nějaké tvory, zabil jsem je a vzal si z nich, co jsem potřeboval. Žádné další raby jsem neviděl, ale klenutý průchod na vrcholu schodiště se objevil znovu, dvakrát, postavený mi přímo do cesty. Vzhlédl jsem k temnotě za ním a nikoliv poprvé jsem pocítil zvědavost, co se tam asi nachází. Přešla mě, jako pokaždé, a já schodiště obešel širokým obloukem.

Jediný luxus, který jsem ve Stálém domě našel, bylo zapomenuté viržinko. Bylo špatně ubalené a zpola vykouřené. Možná ho majitel zahodil a vyběhl ven, kde ho potkala smrt, když se obloha rozlámala a svět sežehl chaos. Objevil jsem ho mezi dvěma prkny v podlaze. Pokaždé byla hrozná otrava ho odtamtud dobývat, ale většinu dní jsem si dal tu práci a vytáhl ho. Připálil jsem si ho v krbu a posadil se ven na verandu, abych naslouchal obloze. Kvílení a vytí mi dříve připadalo

náhodné, ale když jste věděli, na co se máte soustředit, byla v tom jistá soudržnost. Tvrdit, že ta píseň byla krásná, by bylo přehnané, ale možná stálo za to si ji poslechnout.

Tehdy jsem ho uviděl. V dálce. Jenom tečku na obzoru. Naklonil jsem se kupředu a zamžoural proti rudé záři oblohy.

Byl to muž. Nebo se to člověku aspoň podobalo. Tvorové Strádání někdy vypadají jako my. Duchové odrážejí, kým byli. Tlachalové parodují naše začátky. Mrštníci běhají po dunách na hubených nohách a kamenná těla oblud se drží přibližně našich tvarů. Ale tohle žádný z těch tvorů nebyl. Byl to muž, sám a na koni. Voják? Poutník?

Žádný obyčejný muž by se nevydal tak hluboko do Strádání sám. Ne sem, do temnoty, kde je toho tolik, čeho je dobré se bát.

Pomalu jsem sáhl pro zbraň, nabil ji poslední kulí, zapálil doutnák a opřel ji, abych mohl zamířit. Nebylo třeba, abych chodil za ním – bylo jen jedno místo, kam mohl mířit.

Natáhl jsem kohoutek a přiložil oko k hledí. Svět se skokem přiblížil, ostrý a zřetelný, jak se hledí samo otáčelo. Nikdy jsem neviděl lépe. Strádání mi sice změnilo kůži v měď a zbarvilo žíly na černo, ale také mi zostřilo smysly. Jezdec se takovým výhodám netěšil. Jeho mula – nakonec to nebyl kůň – kulhala, ale bez ní by byl pomalejší. Někde ztratil nohu u kotníku a jeden rukáv končil utržený u lokte. Hlava mu visela na hrudi, jak se hrbil v sedle, takže bylo vidět jen plešku na vrcholu hlavy obklopenou mastnými hnědými vlasy. Zacílil jsem mu záměrný kříž na hrud'. Byla to moje poslední olověná kule. Byla by škoda ji promarnit, pokud to byl ztracený voják, zvěd nebo jiný nešťastník, který se vzdálil od své jednotky.

Ale mohlo to být něco horšího. Něco, co se prodere ze své kůže v explozi zubů a nenávisti. Něco strašného.

Prsty se mi posunuly na spoušti. Mám ho odstranit ze svého Strádání? I kdyby to byl člověk, nebylo tu žádné jídlo, které by si mohl vzít s sebou, žádné zásoby, jež by ho dostaly domů. Já dokázal přežít z toho, co mi tu země nabízela, ale

musel jsem se tomu dlouho přizpůsobovat. Nikdo jiný by to nezvládl. Bylo lepší poslat ho do kteréhokoliv z pekel, v němž už na něho čekali.

Ruce se mi na pažbě ani nezachvěly. Zdá se to kruté odkráglovat člověka, který přežil to nejhorší ve Strádání. Něco hnusného ho připravilo o nohu a paži, ale on unikl a Stálý dům by ho mohl udržet naživu. Aspoň po nějakou dobu. Ale tohle byla moje svatyně a on sem nepatřil. Zatímco se přibližoval, pečlivě jsem mřil. S pomocí hledí byl na tu vzdálenost možný zásah do srdce.

„A kurva,“ řekl jsem. Sklonil jsem mušketu a uhasil doutnák. Pak jsem vytáhl meče a položil je na stůl tak, abych je měl na dosah. Lepší bylo nevyplýtvat kuli.

Když mula přijela blíž, s jistým nepříjemným pocitem, jenž mi vyvěral z žil plných mé pokřivené krve, jsem si uvědomil, že toho člověka znám. Nebo toho, kým byl. „Člověk“ bylo teď silné slovo.

Vyšel jsem mu naproti. Mula byla slepá a mlela z posledního. Neměla sílu nechat se zneklidnit mou přítomností, a tak nic nenamítala, když jsem sundal malého muže z jejího hřbetu a odnesl ho posledních deset yardů k domu.

„Dovnitř ne,“ zaskřehotal. „Dovnitř mě nenos.“

Jeho tvář byla silně pokrytá prachem, podrápaná a zakrvácená. Strádání se k němu nezachovalo laskavě.

„Není to dost fešáckej příbytek pro člověka vašeho původu?“ řekl jsem.

„Nedopadlo by to dobře,“ řekl. Neusmíval se. Ze všech lidí, které jsem odhadoval, že na hřbetě té muly uvidím, byl Otto Lindrick hodně dole na seznamu. Nebo aspoň člověk – nebo věc – která vypadala jako Otto Lindrick.

Šídlo. Jeden z Bezejmenných tady ve Strádání, sám a zakrvácený na hřbetě zubožené muly. Tenhle muž – tahle bytost – postavila Stroj, jenž ubránil Hranici. Byl jsem svědkem obrovské síly, kterou ten vynález vládl, viděl jsem Šídla vymazat boha z existence. Měl mnoho těl; tohle už zažilo lepší

dny. Nečekal jsem ve Stálém domě žádné hosty a ani ve snu jsem nečekal jednoho z Bezejmenných.

Přinesl jsem vodu ze sudu. I když to byl nesmrtelný čaroděj, tělo, které obývala tahle část jeho vědomí, muselo po té šílené cestě cítit bolest. Při pohledu na jeho vlhké šaty mi došlo, že ho déšť zastihl na volném prostranství. To nemohlo být snadné ani pro čaroděje.

„Nečekal jsem hosty,“ řekl jsem. Usadil jsem Lindricka do houpacího křesla na verandě. „Dům je v hrozném stavu.“

„Cesty jsou v hrozném stavu.“ To mleli ti parchanti tlačalové, když jsem se probudil,“ řekl Šídlo a ukázal hrbolatý, ohlodaný pahýl paže. „Hnusné zrůdičky, co?“

„Ani trochu příjemný,“ přitakal jsem. Naskočila mi husí kůže. Přinesl jsem ven deku, protože Šídlovo tělo bylo zničené a umíralo a mně připadalo správné, aby člověk na prahu smrti dostal deku. Ne že by Šídlo opravdu zemřel, když jedno z jeho těl dosloužilo. Jeho učedník do něho jednou zabodl nůž na ovoce, ale on byl brzy zpátky.

„Trvalo mi dlouho tě najít,“ řekl. „Nikdo mi nechtěl povědět, kde jsi.“

„Nevědí to,“ řekl jsem. Na okamžik jsem ztuhl. „Koho jste se ptal?“

„No, však víš. Lidí tvého druhu. Opilců a vyděděnců. Pohraničního maršála. Zkusil jsem dokonce i jednoho z tvých kolegů, kapitánů Černého křídla.“ Pohlédl na mě a zvedl obočí. „Moc vás už nezbývá, co?“

Napil se a rozlil tolik vody, kolik spolkl. Oči měl podlité krví. Plné bolesti. Připomněl jsem sám sobě, že je to jenom podfuk. Celé jeho tělo byla jedna velká lež.

„Mohl jste se zeptat Havraního spáru,“ poznamenal jsem. „Musí vědět, kde jsem. Vždycky to ví.“

V Šídlových očích se za prasklými žilkami něco zalesklo. Bylo tam stále cosi z vychytralosti toho starého vlka. Něco nelidského.

„Oba víme, že to neví. Skrýváš se tady hluboko v temnotě

a ten starý havran už není tím, čím býval. Stejně jako my ostatní.“

Můj pán se mi neozval od Havraního pádu. Nebylo to nic neobvyklého. Už dřív uběhla dlouhá období, aniž mě obtěžoval. Tohle však bylo jiné. V těch krátkých, hrozných záblescích v dešti jsem viděl strašné věci.

„Jak jste mě našel?“

„Podařilo se to mému kapitánovi. Našel tě Zima.“

„Nikdy jsem o něm neslyšel.“

„Jistě že ne. Moji agenti se nepředvádějí jako vy z Černého křídla. Havraní spár nikdy nepochopil výhody nenápadnosti.“

Od Šídla to znělo falešně. Nepřipadalo mi moc nenápadné vztyčit stavby ze železa a betonu po celé Hranici nebo sestrojit stroj schopný vymazat ze světa statisíce životů.

„Víš, Galharrowe, nevypadáš moc dobře,“ řekl Šídlo. „A když to říkám já, něco na tom je.“

Vstal jsem a opřel se o sloupek verandy. Vyhlédl jsem ven do Strádání, kde se přesýpal, tekla a přeskupoval písek, jak se pod ním pohybovalo něco obrovského. Strádání se Šídlovi pokusilo zabránit, aby se ke mně dostal. Nebo jsem ho možná přeceňoval a prostě se snažilo zabránit komukoliv, aby se dostal kamkoliv.

„Co chceš?“

„Havraní spár tě potřebuje,“ řekl Šídlo. Zakašlal do dlaně. Znělo to, jako by se mu v plicích převaloval vlhký štěrk. „Od Deště mezi námi vládne chaos.“

„Od Havraního deště?“

„Jestli tomu tak chceš říkat. Ale pokud si myslíš, že proti nám už Hlubocí králové válčili, tak to, co přijde, tě donutí změnit názor. Je to zlé, Galharrowe. Zbývá nám už jen poslední karta.“

„Když jste vy Bezejmenní zoufalí, máte sklon uchylovat se ke strategiím, který nám ostatním moc neprospějou. Co chystá Havraní spár tentokrát?“ řekl jsem bez trpkosti. A Šídlo to přijal bez zášti. Bylo to prosté konstatování faktu.

Šídlo se zlomil v pasu v záchvatu kašle, a když skončil, měl v dlani kapky krve. Bylo jasné, že jeho tělo už dlouho nevydrží.

„Co udělá Havraní spár pokaždé, když vidí blížící se hrozbu? Postaví se jí čelem s delikátností splašeného stáda. Pracuje na nějaké zbrani. Na něčem novém. Tím si jsem jistý.“

„Ale nevíte to jistě?“ zeptal jsem se. „Vy Bezejmenný jste považovaný za všemocný, ale nemáte pocit, že byste se spolu měli radit?“

„Vy smrtelníci,“ řekl Šídlo znechuceně. „Pokaždé vás rozčílí, když nevidíte pravdu, kterou máte přímo před nosem. Podívej se na tohle tělo.“ Podíval jsem se a neudělalo na mě žádný dojem. „Pád mnou otřásl. Tohle moje vtělení žilo na jižním pobřeží, vybíralo poplatky od kotvících rybářských lodí. Po celém světě jsem byl v tisícovce různých podob. Nevím ani, v kolika se ještě vyskytuji nebo co má Havraní spár v úmyslu. Ani kde je, či jak přežil.“

„Den Havraního deště,“ řekl jsem. „To byl den, kdy jste bojovali s Hlubokými králi, abyste udrželi Spáče pohřbeného, je to tak?“

Hlubocí králové se pokusili vyzvednout z hlubin oceánu Spáče: jakéhosi pradávného démona ještě většího a mocnějšího než oni, ve snaze zaplavit svět. Bezejmenní odcestovali na nějaké vzdálené místo moci, do země ledu a kousavého větru, aby je zastavili. Jejich shromáždění jsem zahlédl jen krátce ve vidině, kterou mi poslal můj pán, ale pamatoval jsem si tu přítomnost čehosi strašného, co žilo pod ledem.

„Možná,“ zamrkal Šídlo. „Moje paměť je děravá. Potrhaná, roztržená a polorozpadlá. Jiná moje verze možná ví, co se stalo. Ani o tobě si toho moc nepamatuju, Galharrowe. Jen to, že jsi vymyslel tu lest se Strojem a ona fungovala. Je to smutný stav věcí, že se musím spoléhat na smrtelníky. Ale zklamali jsme. Hlubocí králové přicházejí.“

„Jste zmatený,“ řekl jsem. „Kdyby povstal Spáč, byli bychom všichni pod sto stopami vody.“

„Pravda,“ řekl Šídlo. Pokusil se o úsměv, ale svalům docházela energie. „Cha. Cha. Máš pravdu. Bojovali jsme s nimi. Ale jenom jsme je zatlačili zpátky. Na čas. Hluboký král Acradius uzavřel se Spáčem dohodu. Přijal část jeho moci a výměnou za ni se s ním spojil. Moc za svobodu. Acradius je teď něčím novým. Je větší a mocnější než jakýkoliv král. Než jakýkoliv Bezejmenný. Nevím jak ani proč, ale ostatní Hlubocí králové proti němu bojovali a trvalo mu tři roky, než je porazil. Philon, Nexor, Iddin, ti všichni jsou teď jeho vazaly. Acradius se prohlásil císařem.“

„Hluboký císař,“ řekl jsem. Doufal jsem, že to byla arogance jeho stoupenců, že používali ten titul. Po krku a ramenou mi přeběhl mráz. „A teď jde po nás?“

„Jistě. Jsme zlomení, a když vládne mocí Spáče, nezastaví ho ani Stroj.“

Chvíli jsme seděli mlčky. Šel jsem dovnitř, vydlobal z podlahy viržinko a zapálil ho v krbu. Snědl jsem maso z polévky. Vrátil se ven. Posadil jsem se vedle Šídlova sípajícího těla.

„Umíráte, Šídlo?“ zeptal jsem se.

„Tohle tělo už zažilo lepší časy.“

„Víte, co jsem myslel. Vás skutečného. Ať jste kurva cokoliv.“

„Přicházíme a odcházíme. Někdy je to nakrátko a někdy navždy.“ Zakašlal a znělo to, jako by jeho žebra byla jen hromádkou kostí chrastících v prázdném prostoru jeho hrudi. Možná to tak doopravdy bylo.

„Máte strach?“

Šídlo přimhouřil oči, zamračil se na mě. Tetelila se v nich zuřivost vesmíru, pronikavě žhnula. Byl jsem jenom ubohý smrtelník a on přede mnou umíral. Pochyboval jsem, že byl už někdy tak blízko smrti.

„Chcete, abych vás nechal samotného, než to skončí?“ zeptal jsem se.

Šídlo mě probodl pohledem a pak obrátil zrak. Zahanbený. Vzteklý. Vylekaný.

„Ne.“

Dokouřil jsem viržinko a zahodil nedopalek do písku. Kouř se pomalu svíjel v těžkém vzduchu, neochotný stoupat.

„Může teď Acradia něco zastavit?“

„Havraní spár má plán. Bude fungovat? To nevědí ani duchové, Galharrowe.“ Vzhlédl k rozbité obloze, zářícím prasklinám táhnoucím se všemi směry a vypouštějícím bílo-bronzové světlo. „Ale i kdyby ano, bojím se o svět. Jsem tady už dlouho. Brzy budu pryč. Svět si však zaslouží přetrvat.“

„Opravdu?“ opáčil jsem. To slovo mi uniklo dřív, než jsem ho dokázal zastavit.

„Tam venku je to chladné a osamělé,“ řekl Šídlo. „Ale ty jsi poznal lásku, proto se už šest let skrýváš ve Strádání. Můžeš si hrát na zatrpklého starého muže, jak chceš, ale vím, co máš v plánu. Havraní spár ne, ale já ano.“

Ztuhly mi svaly. Nůž na mém opasku náhle prosil, aby mi mohl skočit do ruky. Zapřisáhl jsem se, že nenechám přežít žádnou hrozbu. Nedovolím nikomu, aby mi stál v cestě. Ale tohle byl Šídlo, a ať bylo jeho tělo v sebehorším stavu, jeho zabitím bych nezískal ani prd. Přinutil jsem zaťaté prsty, aby se rozevřely.

„Nevíte nic,“ řekl jsem.

„Sledoval jsem bádání Dantryho Tanzy,“ řekl Šídlo zlehka, jako by o nic nešlo. „Ten výzkum, k němuž jsi ho přiměl. Zničení těch přádelen. Od toho jsem zpětně dospěl k vašemu plánu. Je šílený, samozřejmě. Naprosto bláznivý, ale je v něm genialita. Tanza by byl vážený génius, kdyby se ho každý vládce v Dortmarku nesnažil pověsit. Rozhodně je to odvážný plán.“

„Bude fungovat?“ zeptal jsem se. Šídlo se vlhce zasmál.

„No. Pochopitelně, že ne. Museli byste být šílenci, abyste se o to vůbec pokusili.“

Ale pak se usmál.

„Vy chcete, abychom uspěli.“

„Každý máme svoji roli. Moje je skoro dohraná. Teď záleží

na lidech. Můžeš se stát kovadlinou, jestli chceš, ale když už nejsi člověk, nesejde na tom. A já nejsem člověk už hodně, hodně dlouho.“

Hádanky a polopravdy. Celý Šídlo. Neměl jsem očekávat nic jiného.

Oči se mu zavřely, sípání v jeho hrudi utichlo. Chvilku ležel bez hnutí a pak se jeho oči doširoka otevřely. Jeho ruka se natáhla a popadla mě za zápěstí. Nebo se o to aspoň pokusil. Jeho prsty se zastavily ve vzduchu, neviditelná síla nás držela od sebe. Magie ve mně a magie v něm nechtěly, aby se naše kůže dotkly.

„Zbraň Havraního spáru je naše poslední šance na přežití. Ale nevěř svému pánovi,“ zasyčel. Jeho oči naplnila hypnotická záře. Hleděl do mě, jako by mi viděl až do srdce.

„Zbraně,“ řekl jsem. Potřásl jsem hlavou a uhnul před tím pohledem. „Sedíme v tom, co napáchala jeho poslední zbraň, obklopení krátery vytvořenými tou vaší. Kde to skončí?“ Ale Šídlo pro mě neměl odpověď. Jeho dech sípěl, rachotil v sehlávajících plicích. „Co se vám stalo?“

„Děšť si to pamatuje, Galharrowe,“ zaskřehotal Šídlo. „Zeptej se deště.“

Jeho tělo to vzdalo a ochablo, jak to mrtví dělají. Prázdná loutka bez kostí, kterou nikdo nevede. Přirovnání dokonale padnoucí k tomuhle konkrétnímu Bezejmennému. Přetáhl jsem mu deku přes hlavu. Musel jsem tělo spálit. Nebylo by moudré, aby se kusy těla jen tak povalovaly po Strádání, kde by ho mohli najít jeho tvorové. Vstal jsem a narovnal ramena. Havran mě volal a já musel odpovědět.

Byl jsem dlouho pryč. Přišel čas vrátit se do civilizace.

4

Jednou z charakteristických vlastností lidského ducha je, že se nejen naučí s čímkoliv žít, ale obvykle najde i způsob, jak z toho mít prospěch.

Mezi Stanicí čtyřicet čtyři a Stanicí čtyřicet pět leželo město, které nemělo být městem. V létě páchlo Strádáním, jak od východu proudil teplý vzduch, a v zimě celé zamrzlo ledem se zeleným nádechem. V průběhu let se Strádání připlazilo blíž, a kdyby lidé, kteří se odvážili žít v té napodobenině města, měli trochu rozumu, obrátili by se na západ a poohlédli se po něčem lepším. Ale časy byly těžké a lidé se zatvrdili. Říkal jsem si, že to přineslo aspoň něco pozitivního.

Přiblížil jsem se po obchodní cestě z jihu, aby mě neviděli přicházet po rozpraskaném písku přímo k nim. Hradbou z kúlů obehnaný shluk dvou tuctů budov postrádal slušné základy a Město Štěstěny oficiálně neexistovalo. Mezi předpovídáním budoucnosti a hlásáním soudného dne vede jen tenká hranice a ani jedno nebylo ve stanicích ani ve Valengradu povolené, proto se věštcí začali usazovat v osadách z chatrčí, které vyrůstaly mezi pohraničními stanicemi. Vojáci jsou pověřivá banda a věštění z kuřecích vnitřností, karet a snů tam vzkvétalo.

Kráčel jsem po prašné cestě k hradbám a všiml si, že na jediné strážní věži nikdo není. Bránu taky nikdo nehlídal,

i když se už začalo stmívat a v okolním světě se nacházely věci, které nebylo záhodno pustit dovnitř. Místní obyvatelé se tady museli cítit bezpečně, ale od Havraního pádu ve Strádání žádného z temných tvorů nic nedrželo.

Byl jsem padesát yardů od brány, když mě zastihl záchvat kašle. Zlomil jsem se v pase na kraji cesty s ostrou, kousavou bolestí na plicích. Vzduch vyražený z plic mě rval na kusy. Bylo to, jako by mi někdo vrážel ústy do hrdla nůž. Vyplivl jsem sraženou hroudu hustého, těžkého svinstva. Něco jako roztavený dehet. Zůstala po něm chuť Strádání, štiplavá a chemická, hořká a hnusná. Bublalo to a chabě předstíralo pohyb, zatímco to kouřilo a zíralo na mě, jak si otírám ústa. Nic dobrého.

Než jsem vstoupil do Města osudu, udělal jsem to málo, co bylo v mých silách, abych zakryl svůj zvláštní vzhled. Což znamenalo, že jsem si natáhl kápi a ukazoval tak málo kůže, jak to jen šlo. Věděl jsem, že mě noc skryje, ale lepší bylo neriskovat. Čekalo mě setkání s vojáky a bylo to už dávno, co jsem měl s citadelou dobré vztahy.

Na malou osadu uprostřed ničeho tam bylo v noci živo. Věštění budoucnosti šlo dobře dohromady se svými sesterskými obory podnikání: tavernami, kde kořalka pomohla zapomenout na špatnou věštbu nebo oslavit dobrou, domy potěšení, kde si mohl člověk naposledy užít, a dokonce i několik svatyní, kde mohl požádat duchy o slitování a útěchu. Město osudu přitahovalo vojáky ze stanic a v jediné široké ulici postávali lidé s korbelem piva v jedné ruce a ověřenými certifikáty o štěstí ve druhé. Fos v neonových trubicích ohlašoval, kde je možné dozvědět se o své budoucnosti nebo zapomenout na to, co jste slyšeli.

„Čtení budoucnosti, jen deset marek,“ zavolala stařena z úzkých dveří. „Čtení budoucnosti z oblohy. Vystudováno na univerzitě, všechny věštby zaručené. Zjistěte, co vás čeká, než se vypravíte ven.“ Okolo očí měla hluboké vrásky a kůži na rukou svrasklou, ale oděna byla do pestrého hedvábí a na

prstech se jí třpytily drahokamy. Uklidňující proroctví byla vždycky oblíbená mezi muži, kteří riskovali životy pokaždé, když vyrazili do práce. Ničemu z toho jsem nevěřil. Už mnohokrát jsem pokoušel štěstí a nechtěl jsem věřit, že můj životní příběh je nějak vepsaný do čar v mé dlani.

Ve srovnání se Strádáním to však bylo stejně veselé místo jako kterékoliv jiné, kam jsem kdy zavítal. Nezdálo se, že by tam bylo vyřčeno moc špatných věštek. Nespokojení zákazníci se nejspíš nevraceli. Někteří z věštců možná věřili v to, co dělali, jiní byli nejspíš šarlatáni, ale nemohl jsem se zlobit ani na jedny. Dělali lidi šťastnými a na město na hranici se Strádáním bylo Město Štěstěny tak spokojené, jak jen mohlo být. Chápal jsem, proč si ho Tnota vybral za svůj domov.

Do noci osvětlené fosem proudil z dřevěných domů smích a nuceně dobrá nálada, ale byl to zoufalý, křečovitý smích a většinu z něj vstřebala zpátky obloha. Celou cestu k Tnotově domu jsem kráčet s hlavou skloněnou a rukama v kapsách.

Byl větší než ostatní obytné budovy, i když mnohem menší než většina prosperujících pivních doupat. Zamračil jsem se, když jsem i přes šero uviděl, jak postupně chátrá. Zahrádka, kterou jsem pro něho zryl, byla neudržovaná a zarostlá hnusným plevelem. Okenní tabulky byly kalné prachem navátým ze Strádání a celý dům působil smutným, zanedbaným dojmem. Tnotovi nikdy moc nezáleželo na tom, jak bydlí, ale čekal bych, že Girlat na něho bude mít dobrý vliv. Něco se zřejmě změnilo, a bylo mi jasné, že jestli se tenhle vztah rozpadl, budu odtamtud odcházet ještě o něco smutnější. Tnota ze všech míst právě tady, na okraji popraskané oblohy s peklem na prahu našel něco dobrého.

Tříkrát rychle po sobě jsem zaklepal na dveře. Po chvilce se uvnitř něco pohnulo a otevřely se.

Věk zasáhl Tnotu rychle, dohonil ho za pár let. Odhadoval jsem, že mu je mezi padesáti a šedesáti, a i když jsem znal starší muže, neznal jsem staršího navigátora. Ta trocha vlasů, které mu zůstaly, zbělela, a přestože byla jeho fracsá pleť bez

vrásek, léta pití si vybrala svoji daň. Otevřel dveře jen zpola, v rozepnuté košili nijak neskrývající převísle břicho. Zamrkal s hliněným džbánem v ruce a skelný pohled v očích mi prozradil, že začal pít krátce po rozbřesku a ještě nepřestal.

„Ryhalte,“ řekl. Několikrát zamrkal, jako by nedokázal pochopit, koho to vidí, pak vyšel ven a objal mě jednou paží. Páchl jako tři týdny nošené ponožky. „Kurva, Ryhalte. Neviděl jsem tě celou věčnost. Nečekal jsem tě. Nestihl jsem uklidit.“

„Pustíš mě dovnitř?“

„No jasně. Buď tu jako doma. Sáhní si do spíže pro džbán, nebo co budeš chtít. Co je moje, je tvoje. To přece víš.“

Nejistě se držel na nohou, ztracený v mlze chlastu. Dvě dlouhé svíčky vrhaly mdlé světlo. Byla tam zima a ve vzduchu visel pach lhostejnosti. Tnota se usadil na židli. Čekal jsem, že ho moje návštěva probere, že mě začne zasypávat otázkami. Místo toho se jen začal houpat v křesle, které vrzalo do rytmu tikání starých stojacích hodin, jediného dalšího zvuku v pokoji. Nahlédl jsem do spíže. Nebylo tam toho moc, čemu se dalo říkat jídlo, většinou jen sklenice rybí paštiky. Bylo tam několik lahví piva, ale už jsem ho dlouho nepil a nelákalo mě tak jako dřív. Tnota neměl k pití nic, co by nakonec neprobudilo starého démona. S prázdnýma rukama jsem se vrátil a připojil se k mému příteli v temném obývacím pokoji. Mžoural v šeru, jako by nemohl zaostřit.

„Jo, neviděli jsme se dlouho,“ řekl jsem. Tnota na mě pohlédl zarudlýma očima.

„Tentokrát jsem si nebyl jistej, že se vrátíš.“ Pohlédl na můj přerostlý plnovous. Venku ve Strádání nebyl nikdo, kvůli komu bych se musel obtěžovat s holením. „Nesluší ti to.“

„Vždycky se vrátím,“ řekl jsem.

„Ani jsi nikdy nebyl pryč tak dlouho.“ Tnota přimhouřil oči, jak něco v duchu počítal. „Skoro půl roku.“

„Tak dlouho to být nemohlo,“ namítl jsem zamračeně. Ale když jsem naposledy odcházel z města, bylo pozdní léto, a teď se blížila zima. Ztratil jsem přehled o čase. Možná i přehled

sám o sobě. Udělalo na mě dojem, že mi tak dlouho vydržela munice.

„Giralt není doma?“ zeptal jsem se.

„Je pryč,“ odpověděl Tnota. Nebylo pro něho snadné to vyslovit. Přemýšlel jsem, jak to myslel. Giralt vedl jeden z těch krámů se smíšeným zbožím, které zásobovaly horníky před jejich expedicemi. Dobrý muž, čestný a pevný. On a Tnota už měli svoje léta a měl jsem ho rád.

„Zabere to čas?“

„Docela jo. Dneska večer ho neuvidíme,“ řekl Tnota. Dolehla na mě tíha jeho smutku a rozhodl jsem se nenaléhat. Tady na kraji světa spolu prožili tři roky. Možná to bylo maximum možného. S Tnotou nebylo snadné vyjít. Byl zbabělec a pil jako váhavý ženich. Byl však také věrný a v jádru dobrý. Giralt býval také dobrý člověk. Chtěl jsem vědět, co se mezi nimi stalo, ale když vám zbývá poslední přítel, je lepší na některé věci netlačit.

Rozpačitě jsem tam postával, než jsem našel kuráž položit otázku, na kterou jsem potřeboval znát odpověď. Tnota se houpal v křesle a zíral do šera. Zdálo se, jako by ani nevnímал, že jeho nejstarší přítel právě vystoupil z noční můry do jeho domova. Měl se vyptávat. Měl projevit zájem.

„Slyšel jsi o nějakých Elizabethiných zjeveních?“

„Ne,“ odpověděl.

„Vůbec žádných?“ naléhal jsem. Tnota ke mně otočil oči zalepené žlutou krustou a zamrkal, jako by doloval vzpomínky ze základů hory.

„Zprávy o podobnejch věcech se sem k nám moc často nedostanou. Už léta jsem o ní neslyšel, takže ani nevím, jestli je pořád ve světle. Spíš si myslím, že je pryč. Víм, tohle jsi slyšet nechtěl.“

Řekl to, jako by to nebylo zdrcující, ale já jenom přikývl. Prostudoval jsem ty dvě nestravitelné knihy. Věděl jsem, že se Elizabeth vytrácí ze světa, že dokonce i její poloviční existence je odsouzena k zániku. Nic netrvá věčně – snad kromě Bezejmenných.